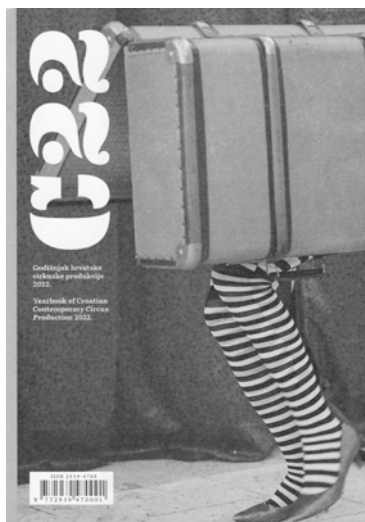

MARIO KOVAČ

ŽIVI CIRKUS!

C22: Godišnjak hrvatske cirkuske produkcije 2022.

Društvo umjetnika suvremenog cirkusa
i Nacionalna cirkuska platforma, Zagreb, 2023.

Godišnjak hrvatske cirkuske produkcije ima ambiciju postati svojevrsni arhiv stvaralaštva koji će sustavno bilježiti sve pojave vezane uz suvremeni cirkus i uličnu umjetnost kod nas. Već u svom prvom, prošlogodišnjem broju su krenuli u tom smjeru, a ovogodišnji godišnjak, drugi u nizu, donosi novitete koji označavaju napredak. Već u samom uvodniku Godišnjaka, uredništvo naglašava kako napredak namjerava postići u komunikaciji sa članovima vlastitog Društva umjetnika suvremenog cirkusa te osluškajući sugestije i reakcije struke i javnosti.

Prvi bitan iskorak u odnosu na prošlogodišnji Godišnjak je kako ovogodišnji izlazi u dvojezičnom formatu, svaki tekst je objavljen na hrvatskom i na engleskom jeziku što će neminovno donijeti bolju prezentnost domaće cirkuske scene na svjetskoj. Drugi bitan iskorak su dodane infografike i statistički podaci o broju i lokacijama izvedbi novocirkuskih predstava domaće produkcije po Hrvatskoj i inozemstvu čime se transparentno pruža uvid u decentraliziranost scene u odnosu na njene začetke.

U odnosu na prošlogodišnji Godišnjak, ovogodišnji C22 je znatno obimniji s preko 150 stranica, ali i dizajnom i prijelomom znatno pregledniji i čitljiviji iako dizajn i prijelom potpisuje ista osoba, Dejan Dragosavac Ruta. Godišnjak obiluje kvalitetnim i efektnim fotografijama vezanim uz pripadajuće tekstove, a cjelokupni dojam je vrlo pozitivan i vedar što je ugodan odmak od često preozbiljnih i sumornih dizajna kakve preferira većina domaćih izdavača vezanih uz izvedbene umjetnosti. Što se tiče strukture samog časopisa, ona je ostala vjerna formuli prošlogodišnjeg Godišnjaka što znači da je podijeljen u pet cjelina: Premijere, Festivali, Manifestacije i ostali projekti, Edukacija, Cirkus u drugim medijima te, konačno, Rad s ranjivim skupinama. Na samom kraju nalazi se adresar u kojem su abecednim redom navedeni svi aktivni novocirkuški kolektivi, skupine i manifestacije s pripadajućim kontaktima i poveznica na mrežne stranice.

Prva cjelina posvećena produkciji premijernih naslova predstavlja četrnaest predstava nastalih u 2022. godini. Svaka produkcija zasebno je predstavljena na dvije stranice od kojih je na prvoj uglavnom fotografija iz predstave, a na drugoj kraći sinopsis ili koncept izvedbe i iscrpni pripadajući produkcijski podaci koji obuhvaćaju sve autore i izvođače te je naveden datum premijerne izvedbe uz još poneke specifične produkcijske detalje kao i kontakti za svakog pojedinog izvođača ili kolektiv. Uz to, objavljena je i mapa s lokacijama izvedbi te statistički popis i obrada kako bi se dobio jasniji uvid u doseg scene na domaćem i stranom prostoru.

Druga cjelina godišnjaka je daleko najobimnija, a posvećena je festivalima, manifestacijama i srodnim projektima u Hrvatskoj i šire. Uz međunarodne i međugradske partnerske projekte ova cjelina predstavlja i rezidencijalne programe te ostale srodne projekte. Nju također otvara dio s infografikama i statističkim podacima o gostovanjima i djelovanju na domaćoj i inozemnoj sceni. Uz tradicionalne festivale i manifestacije posvećene cirkuskoj i uličnoj umjetnosti ovaj dio Godišnjaka obuhvaća i nekoliko hvalevrijednih *community art* projekata posvećenih zabačenim, dislociranim i kulturno zapostavljenim prostorima i kvartovima.

Treća cjelina posvećena je programima edukacije i to podijeljeno u odvojene segmente edukacije za profesionalce u vidu masterclassova, platformi i institucionalne edukacije u cirkuskoj pedagogiji putem Erasmus + projekta te edukacije za rekreativce putem klasičnih radionica. Formacijski put tipičnog domaćeg cirkuskog umjetnika najčešće kreće upravo rekreativnim bavljenjem nekom specifičnom cirkuskom disciplinom te su ove radionice, koje se najčešće odvijaju po školama ili nezavisnim kulturnim klubovima, zapravo pokušaj da se stvori snažnija baza neformalne edukacije kao temelj za razvitak cirkuske scene.

Četvrta cjelina godišnjaka naslovljena „Cirkus u drugim medijima“ pruža nam uvid u filmske, radijske i muzejske projekte koji se bave temama cirkusa i ulične umjetnosti, ali donosi i novosti o prvom domaćem stripu posvećenom žongliranju kao i podatak o prvom cirkuskom performansu u cjelosti prikazanom na programu HTV. Riječ je o performansu Nikoline Komljenović *Tanka linija* u produkciji Ekscene koji je u prikazan u sklopu emisije Art a la carte na 3. programu HRT-a što je značajan medijski iskorak za cirkusku scenu.

Peta cjelina posvećena je radu s ranjivim skupinama te nam daje uvid u rad od ranije poznate skupine klaunova *Crveni nosovi* koji djeluju već trinaest godina te nam predstavlja i rad skupine *Tricycle Trauma* koja je prošlu godinu aktivno djelovala svojim radionicama za djecu na potresom pogođenim potresima održavši čak dvadeset i četiri radionice cirkuskih vještina djeci osnovnih i srednjih škola.

U konačnici, Godišnjak C22 nastavio je tamo gdje je njegov prošlogodišnji prethodnik stao no dodatno obogaćen tekstualnim i vizualnim sadržajima pokazuje znakove živosti i napretka cirkuske scene kao i njeno širenje iz gradova na manja mjesta te van granica Hrvatske. Informativan i bogato ilustriran, bit će i od velike pomoći teatrolozima i povjesničarima umjetnosti kao pomoćno sredstvo za analizu dosega novocirkuske izvedbene prakse, a može praktično pomoći i producentima zainteresiranim za direktnu komunikaciju sa cirkuskim praktičarima.